

עתמ (ב"ש) 22202-07-10 נטלי אוזמוס נ' משרד הפנים

בית משפט לעניינים מנהליים בבאר שבע

עת"מ 22202-07-10 אוזמוס נ' משרד הפנים

בפני העותרות כב' הנשיא יוסף אלון

1. נטלי אוזמוס
2. אולגה (ג'סיקה) גונצ'רובה
ע"י ב"כ עוה"ד רענן כרמון
נגד

משרד הפנים
ע"י ב"כ עוה"ד טל שטיין

המשיבה

להחלטה במנהלי (2010-09-13): עתמ 22202-07-10 נטלי אוזמוס נ' משרד הפנים שופטים: יוסף אלון, עו"ד: רענן כרמון, טל שטיין

לפסק-דין בעליון (2011-05-25): עעמ 8183/10 נטלי אוזמוס נ' שר הפנים שופטים: דנה כהן לקח, עו"ד: רענן כרמון

פסק דין

1. העותרת 2 אזרחית אוקראינה – נכנסה לראשונה לישראל ב- 1996 כבת זוגו של אזרח ישראלי – וזאת במסגרת ההליך המדורג לקבלת מעמד בישראל עקב כך. ב- 2002 התגרשו בני הזוג, ההליך המדורג הסתיים והיא נדרשה לצאת את ישראל.

לאחר שהמשיכה לשהות מספר שנים בישראל, ללא היתר, התפתחה מערכת יחסים זוגית, חד מינית, בינה לבין העותרת 1 שהינה אזרחית ותושבת ישראל. השתיים פנו למשיב באפריל 2006 בבקשה לפתוח בהליך מדורג חדש בענין העותרת 2 בהתאם להוראות נוהל המשיבה בדבר "הטיפול בהסדר מעמד לבני זוג של אזרחים ישראליים, לרבות בני אותו מין (מס' 5.2.009)" (להלן – "הנוהל").

אותה שעה קבע הנוהל (בסעיף ג.11 הימנו) כי תקופת ההליך המדורג תהיה בת שבע שנים כדלהלן:

"השתכנע רע"ן אשרות שאכן מדובר בחיים משותפים ובקשר אמיתי, יאשר מעמד מסוג ב/1 לשנה.

לאחר שנה בכפוף לבדיקת לכנות הקשר, יוחלף המעמד לתושב ארעי מסוג או/5 לשנה, ובסך הכל 7 שנים, כאשר בתום התקופה של חיים משותפים והעדר מניעה יקבל בן/בת הזוג הזר מעמד קבע".

--- סוף עמוד 1 ---

נוהל זה עודכן ב- 10.8.09 ועפ"י הנוסח המעודכן נותרה תקופת התהליך המדורג שבע שנים. אולם שלוש השנים הראשונות באשרת ב/1 ורק ארבע האחרונות באשרת א/5.

2. המשיב אישר לעותרות (בדצמבר 2006) להתחיל בהליך המדורג על פי הנוהל וב- 13.11.07 שודרגה אשרת השהייה של העותרת 2 ל-א/5. ביום 25.4.10 פנו העותרות, באמצעות בא-כוחן למשיב בבקשה כי כבר בשלב זה יש מקום למתן מעמד הקבע לעותרת 2. פניה זו באה שעה שהעותרות היו במסגרת ההליך המדורג תקופה של שלוש שנים וחצי.

המשיב דחה בקשתן זו (במכתבו מ- 2.5.10) וזאת מתוך הנימוק כי עפ"י הנוהל (הן בנוסחו המקורי והן בנוסחו המחודש) על בן הזוג הזר להיות באשרה זמנית (ב/1 ואח"כ א/5) תקופה של שבע שנים – בטרם יהיה זכאי לאשרת הקבע. בפני עתירת העותרות כנגד אותה ההחלטה.

לטענת הנוהל דגן (הדורש שבע שנות אשרה זמנית) מפלה לרעה בני זוג מאותו המין מהנוהל הקיים לענין בני זוג נשואים (נוהל מספר 5.2.0008) ולפיו בן זוג זר הנשוי לישראלי עשוי לקבל את אשרת הקבע כבר בחלוף תקופה של 4 וחצי שנים מתחילת ההליך המדורג.

3. האמנם קביעת משכי זמן שונים ל"הליך המדורג" לזוגות נשואים לעומת זוגות ידועים בציבור – לרבות בני אותו המין – נגועה באפליה המצדיקה התערבות הביקורת השיפוטית עד כדי ביטול מרכיב זה של הנוהל האחד והשוואתו לשני? לטעמי – אין הדבר כך.

ההבחנה לענין זה בין ההתייחסות הנדרשת לבקשה לקבלת מעמד של בן זוג נשוי לבין זוג "הידוע בציבור" – הינה סבירה ולגטימית. מטרתו של ההליך המדורג – וזו נתאשרה שוב ושוב בפסיקה – הינה ליתן הכלים המתאימים בידי הרשות המוסמכת לכך עפ"י הדין לבחון את כנות ואמיתות הקשר שבין בני הזוג – קשר וזוגיות שהם העומדים ביסוד ההצדקה למתן המעמד לבן הזוג הזר.

קשר של נישואין – התקפים על פי דין – יוצר מעצם טיבו והגדרתו שינוי סטטוס שבדין המקום א-פריורית הנחה לכאורית (לפחות ברמה ההצהרתית והמשמעות הנודעת לה בחברה ובציבור) בדבר אמיתותו ורצינותו של קשר זה. לעומת זאת קשר זוגי – שלא השתכלל כדי נישואין וכדי שינוי הסטטוס, חסר את "נתון הפתיחה" של הצהרת סטטוס (המלווה דרך כלל גם בהכרה סטטוטורית) של המערכת הזוגית הנבנית וההולכת.

פועל יוצא מכך הינו כי הליך בחינת אמיתות הקשר הזוגי וכנותו במקרה האחד (של ה"ידועים בציבור"), מורכב יותר ודורש בחינה ארוכה ומקיפה יותר מהבחינה הנדרשת לענין זה במקרה השני (של הנישואין). הדברים אמורים בזוגיות "ידועה בציבור" של איש ואשה – ומכוח הנוהל האמור גם בזוגיות של בני זוג בני אותו המין. אין המדובר בהוראה מפלה בין שתי קבוצות התייחסות שוות אלא בהוראה המניחה שוני שבנתוני המוצא בין שתי קבוצות שונות.

--- סוף עמוד 2 ---

איני מקבל איפוא את טענת העותרות בדבר קיומה של אפליה, פסולה או אחרת, בעצם קיומם של שני מנגנוני הבדיקה השונים שנקבעו בשני הנוהלים האמורים.

מכל מקום – אבחנה זו שערך המשיב בין שתי קבוצות ההתייחסות השונות נשוא שני הנוהלים מצויה במתחם הסבירות והלגיטימיות ואין מקום להתערבות שיפוטית במדיניות זו.

4. בכתב העתירה טוענות העותרות כי "בשלוש השנים האחרונות הן נשואות זו לזו באמצעות חוזה משפטי מוסדר. הסכם יחסי ממון נחתם ביניהן בתאריך 8.11.07 במשרדו של עו"ד דוד מנע".

דא עקא – סטאטוס של "נישואין" איננו נרכש אלא על פי דין. אין חולק כי בדיני מדינת ישראל לא מוכרים נישואין חד מיניים כ"נישואין" עפ"י מובנם בכל הוראת דין.

עוד יצוין כי הנוהל הנתקף (מס' 5.2.0009) אינו מבחין לענין תחולתו בין "ידועים בציבור" שהינם בעל ואשה לבין ידועים בציבור בני אותו המין. אלה כאלה – אינם בסטאטוס של בני זוג נשואים שרק עליהם חלק הנוהל השני (5.2.0008).

עוד יצוין כי גם אליבא דטענת העותרות נמצאת עתירתן עתירה מוקדמת עד למאוד.

זאת הואיל וגם עפ"י "נוהל הנישואין" – תקופת המינימום של ההליך המדורג הינה ארבע וחצי שנים ואילו הבקשה, נשוא עתירה זו, הוגשה על ידן למשיב בטרם חלפו שלוש וחצי שנים מתחילת ההליך המדורג.

5. סוף דבר – מתוך הנימוקים המפורטים לעיל אני דוחה את העתירה.

העותרות ישלמו למשיב הוצאות עתירה זו בסכום של 7,500 ₪.

ניתן היום, כ"ו תשרי תשע"א, 04 אוקטובר 2010, בהעדר הצדדים.

יוסף אלון 54678313

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן